

Ümumi vaxt

45-60 dəq.

Yaş

9-14 yaş

Qidanın insani üzü Sosial elmlər sahəsində tədqiqatlar

Fənn:

Coğrafiya, Tarix

Materiallar:

- Videoçarxı nümayiş etdirmək üçün təchizat;
- "Hər yeməyin öz tarixçəsi" tapşırıq vərəqləri (doldurulmuş);
- Yazı və rəsm materialları;
- "Fermər təsərrüfatı növləri" paylama materialı (Əlavə B).

Təlim nəticələri:

- Dayanıqlı inkişaf üzrə Qlobal məqsədlərin əhəmiyyətini anlamaq.
- Dünyanı qida ilə təchiz edən kənd təsərrüfatı və balıqçılıq haqqında şagirdləri düşünməyə sövq etmək.
- Bu sənaye sahələrinin yalnız ekoloji təsiri barədə deyil, eyni zamanda orada işləyənlərin iqtisadi artımı, bərabərliyi və insan hüquqları haqqında düşünməyə şagirdləri sövq etmək.

Hazırlıq:

- "Hər yeməyin öz tarixçəsi" tapşırıq vərəqlərini nümayiş etdirin;
- "Fermər təsərrüfatı növləri" paylama materiallarını çap edin (Əlavə B).

Qeyd: Bu dərs "Boşqabındakı nədir?" tapşırığı, animasiya filmi və ya alternativ komiksdən ibarət olan "Hər yeməyin öz tarixçəsi" dərsinin davamı kimi uyğundur.

Müəllim üçün qeyd

Açar sözlər

- Dayanıqlılıq
- İnkişaf
- Məqsəd
- İqlim
- İstehlakçı
- Sosial ədalət
- İnsan hüquqları
- Bərabərlik
- İdarəçilik
- Diskriminasiya

Addım 1. Qida istehsalçılarının təqdimatı

10
dəq.

“Hər yeməyin öz tarixçəsi” dərslərinə yenidən baxın

Dərslərin “Hər yeməyin öz tarixçəsi” mövzusunda işlənmiş tapşırıq vərəqlərinə yenidən baxmaqla başlayın və qabınızda olanlardan bir inqrediyenti seçin.

Təsəvvür edin

İnqrediyenti seçdikdən sonra istehlakçı-şagirdlər onun mənşəyini bu sualı verərək araşdırma bilər: “Bu məhsulun səyahətə çıxdığı nöqtəni təsəvvür edin, onu yetişdirən və ya tutan insanın harada yaşadığını və işlədiyini təxmin edin”.

Qida xəritəsi

İnqrediyentlərin haradan gətirildiyini müəyyən etmək üçün məqaləyə baxın:

<http://www.npr.org/sections/thesalt/2016/06/13/481586649/a-map-of-where-your-food-originated-may-surprise-you>

Araşdırmalar üçün bu interaktiv xəritələrdən istifadə edin: <http://blog.ciat.cgiar.org/origin-of-crops/>

Şagirdlərdən seçdikləri qidanın mənşəyi haqqında topladıqları məlumatı paylaşmağı xahiş edin.

Addım 2: Təlim fəaliyyəti

“Kənd təsərrüfatı növləri” materialını paylayın (Əlavə B). Şagirdlər verilmiş 8 şəklə baxıb, seçdikləri inqrediyentin istehsalına cəlb olunmuş insanın bu şəxslərdən hansına daha uyğun ola biləcəyini göstərməlidir. Qeyd: Şagirdlər seçdikləri inqrediyentin istehsalına cəlb olunmuş insanın obrazını daha yaxşı əks etdirən şəkli internet vasitəsi ilə də seçə bilərlər. Sonra şagirdlər özlərini həmin insanın yerinə qoyaraq onun həyatı haqqında internetdə məlumatlar tapmalıdırlar.

Bu axtarış və tədqiqat “Yaradıcı yazı” adlı növbəti tapşırığın daha yaxşı olmasına kömək edəcək.

Şagirdlərə əlavə dəstək vermək üçün özlərini işçilərin yerinə qoyaraq aşağıdakı sosial ədalət sahələri barəsində düşünməyi tövsiyə edin:

Gəlirlərin səviyyəsi və təhlükəsizliyi

İş şəraiti

Görülmüş işə müvafiq ödəniş

Diskriminasiyanın hər hansı bir növü

Fermerlik təcrübəsinin mədəni səviyyəyə, torpağa və ailə həyatına uzunmüddətli təsiri

Fərdi iqtisadi artım üçün imkanlar və məhdudiyyətlər

Yaradıcı yazı

Şagirdlərə seçdikləri inqrediyentin istehsalına cəlb olunmuş fermerin həyatını yazılı təsvir etməyi tapşırın. Yazıda şagirdlər fermerin mədəni səviyyəsinə və ailə həyatına kənd təsərrüfatının (yaxud deyək ki, bu qidanın) təsirini nəzərə alıb, onun həyat kontekstində indiki və keçmiş problemlərini, imkanlarını canlandırmalıdırlar. Şagirdlər Qlobal məqsədlərə nail olunarsa, fermerin həyatının necə dəyişdiyini təsəvvür və təsvir etməlidirlər.

Şagirdlərdən yazıları yığın və könüllülərdən öz hekayələrini bütün sinif qarşısında oxumağı xahiş edin.

Diferensiasiya və alternativ tapşırıqlar

İnternetə çıxışı olan sinif otaqlarında **Chatterpix** əlavəsindən istifadə edərək, şagirdlərdən seçdikləri qidanı və ya onu istehsal etmiş fermeri illüstrasiya vasitəsilə nümayiş etdirməyi xahiş edin. Sonra əlavənin köməyi ilə illüstrasiyaya “səs” verin və şagirdlərə hekayələri oxumağa, yazmağa və animasiya videosu yaratmağa imkan verin. Sonda yaratdığınız çarxı aşağıda qeyd edilmiş linklər vasitəsilə sosial mediada paylaşın.

Addım 3: Geniş təlim fəaliyyəti

Müəllimlərə tövsiyə olunur ki, qida məhsullarının paylaşılması sistemlərinin necə işlədiyini şagirdlərə göstərmək üçün ekspertlər dəvət etsinlər (məsələn, yerli fermerləri), videokonfranslar keçirsinlər. Mümkündürsə, daha yaxşı öyrənmə imkanlarını təmin etmək və işçilərlə şəxsi əlaqələr yaratmaq üçün yerli fermalara, paylama mərkəzlərinə və ya bazarlara şagirdlərinizlə birgə səfər edin.

Sosial ədalət və insan hüquqları üzrə tədqiqatlar

Müəllimlər və şagirdlər həmçinin sosial ədalət və insan hüquqları məsələlərini araşdırmaqla bilirlər. Kənd təsərrüfatı və ədalətsizlik sahəsində real qlobal hadisələri aşkarlamaq məqsədi ilə şagirdlərinizi Amnesty International veb-saytında tədqiqatlar aparmağa sövq edin. Aşağıdakı linkə baxın:

<https://www.amnesty.org/en/what-we-do/>

Amnesty International veb-saytında "ferma" sözünü axtarış verin, orada insan hüquqlarının qorunmasına dəstək olan, xüsusilə də zorakılıqdan müdafiə üçün vəziyyəti dəyişən çoxlu sayda onlayn formalar var.

İstehlakçı məsuliyyəti

Dəstək üçün tapşırıq. "Sizin gündəlik həyatınız essədə haqqında yazdığınız fermerin həyatına təsir göstərə biləmi?" sualını şagirdlərə verin. Hər birimizin qlobal vətəndaş və istehlakçı kimi gücümüz olduğunu şagirdlərə başa salın. "Qlobal məqsədlərə nail olmaq və sizin qidanızı yetişdirən insanların həyatını yaxşılaşdırmaq üçün nə edə bilərsiniz?" sualı ilə şagirdlərə müraciət edin. Qida məhsullarının paylanması agentliyinə, aqrokompaniya və ya Qlobal məqsədlərin yerinə yetirilməsinə məsuliyyət daşıyan dövlət rəsmisinə məktubla müraciət edib, onlardan köklü dəyişikliklər etməyi xahiş edin (məsələn, məcburi əməyə son, fermer biznesini genişləndirilmək məqsədi ilə maliyyə xidmətlərinə çıxışı təmin etmək üçün qadınlara dəstək siyasəti yeritmək, istehsalda diskriminasiya ilə mübarizə aparmaq). Yaxud yerli və ya xarici fermerlərə məktub yazıb, onların işi, peşə hazırlığı, arzuları, Qlobal məqsədlərə nail olmaqda rolu barədə soruşa bilərsiniz.

Addım 4: Nəticə

5
dəq.

FLIPGRID.

- ❑ Şagirdlərdən ideya və fikirlərini paylaşmağı xahiş edin: <https://flipgrid.com/globalvoice>. Qida və dayanıqlılıq barədə mövzuları axtarın.
- ❑ Fəaliyyətinizi Qlobal məqsədlər üzrə dünya xəritəsinə əlavə edin: <http://worldslargestlesson.globalgoals.org/map>

İdeya və dərslərinizi sosial şəbəkələrdə paylaşın:

#WorldsLargestLesson
#TeachSDGs

Dünyanın ən böyük dərsi üçün istifadə edin:

 @TheWorldsLargestLesson
 @TheWorldsLesson
 @TheWorldsLesson

Əlavə resurslar

Afrikanın Rift vadisində kənd təsərrüfatının dayanıqlılığı:
<https://www.globalonenessproject.org/library/films/thousand-suns>

Amnesty International: <https://www.amnestyusa.org/our-work/cases/>

Müəlliflər

Bu dərs “Dünyanın ən böyük dərsi” və [#TeachSDGs](#) hədəf qrupunun əməkdaşlığı nəticəsində ərsəyə gəlmişdir.

#TeachSDGs hədəf qrupuna, Calliope Global, Fran Sirakusa və Cenifer Vilyamsa xüsusi minnətdarlığımızı bildiririk.

Əlavə A: Qlobal Məqsədlərin Plakati

<http://www.fao.org/documents/card/en/c/fa6a801c-5bd4-4522-a2ff-bfbef1e56529/>

<http://www.fao.org/home/en/>

<http://www.fao.org/home/en/>

<http://www.fao.org/resilience/multimedia/photos/photo-detail/en/c/851253/>

<http://www.fao.org/resilience/multimedia/photos/photo-detail/en/c/448981/>

<http://www.fao.org/agroecology/en/>

<http://www.fao.org/animal-production/en/>

<http://www.fao.org/news/story/en/item/471169/icode/>